

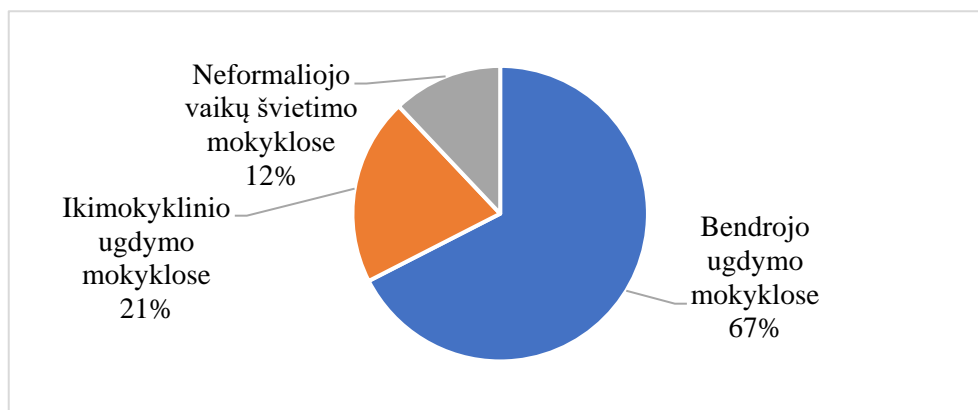
Prienų rajono savivaldybė

Prienų r. savivaldybės pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą vykdo Prienų švietimo pagalbos tarnyba (toliau – Tarnyba)¹.

2020–2021 m. m. Prienų r. savivaldybėje dirbo 498 pedagoginiai darbuotojai, iš jų 336 (67 proc.) bendrojo ugdymo, 102 (21 proc.) ikimokyklinio ugdymo, 60 (12 proc.) neformaliojo vaikų švietimo įstaigose (žr. 1 pav.). Profesinio mokymo įstaigų savivaldybėje nėra.

1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)

2021 m. Tarnyba vykdė 24 ilgalaikes programas. Jose dalyvavo 1 659 savivaldybės pedagoginiai darbuotojai (žr. 1 lentelėje).

1 lentelė. Daugiausiai programų vyko pagal prioritetą *Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį*

Vykdytų programų pagal prioritetus ir dalyvių pasiskirstymas

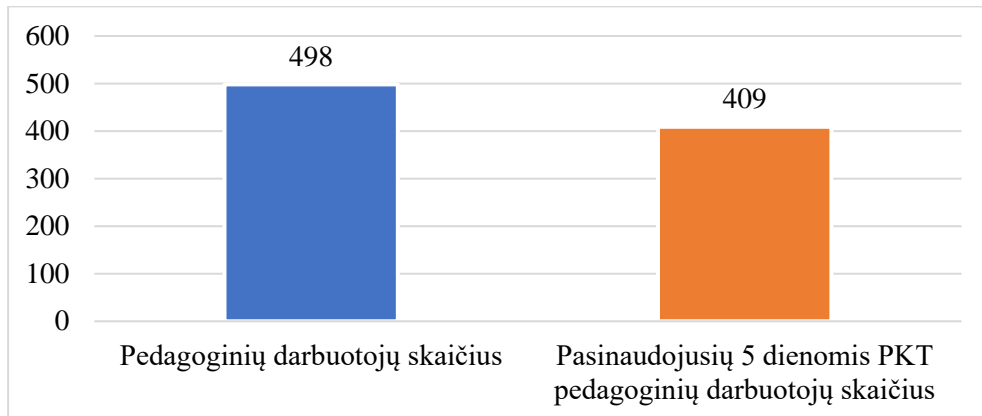
Prioritetas / prioriteto kryptys	Vykdytų programų skaičius	Vykdytų programų dalyvių skaičius
Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį	15	848
Skaitmeninio raštingumo tobulinimas	3	406
I mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas	10	222
Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse	2	220
Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas	4	202
Mokinio skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos	3	167
Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas	1	35
Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas	5	609
Lyderystės ugdymui ir mokymuisi stiprinimas	3	444
Gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas	-	-
Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime	2	165
Iš viso:	24	1 659

Dalis šių programų modulių buvo vykdyta 2020 arba vykdoma 2022 metais.

¹ Prieiga internete <https://spt.prienai.lm.lt>

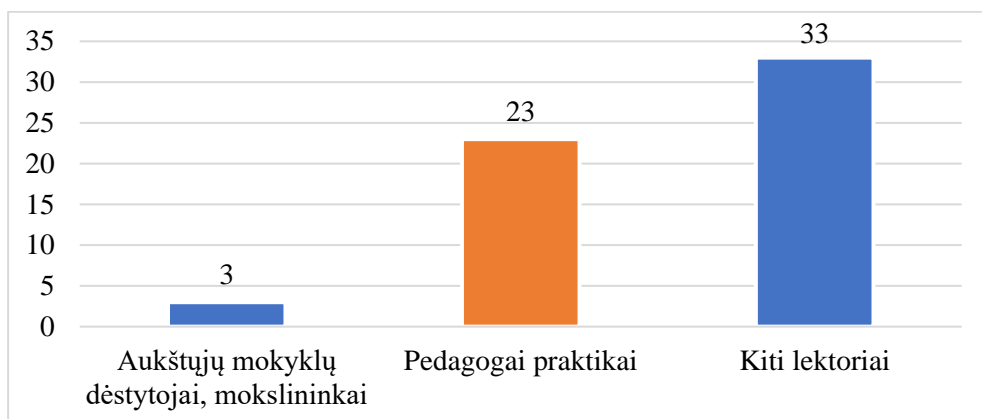
2 pav. Didžioji dalis savivaldybės pedagoginių darbuotojų pasinaudojo 5 dienomis per metus kvalifikacijai tobulinti

Savivaldybės pedagoginių darbuotojų ir pedagoginių darbuotojų, pasinaudojusių 5 dienomis per metus kvalifikacijai tobulinti, skaičius

3 pav. Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas dažniausiai įgyvendino pedagogai praktikai ir kiti lektoriai

Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas įgyvendinę (vykdę) lektoriai

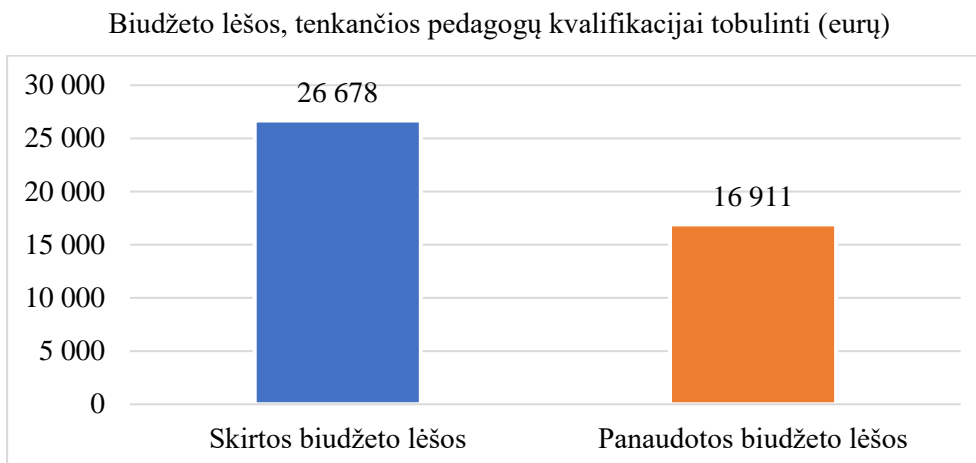
Tarnybos vykdytas prioritetines programas vedė ir lektorių grupės, kuriose dominavo pedagogai praktikai.

Daugiausia dalyvių sulaukė prioritetinės programos, skirtos ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo mokytojams (384) bei neformaliojo vaikų švietimo pedagogams (183).

2 lentelė. Prioritetinių programų ir dalyvių skaičius pagal tikslinę grupę

Tikslinė grupė	Programų skaičius	Dalyvių skaičius
Vadovai, jų pavaduotojai ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjai	1	150
Ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo mokytojai (iš jų ikimokyklinio ugdymo mokytojai)	4	384
Pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokytojai	4	74
Pagalbos mokiniui specialistai	3	58
Neformaliojo vaikų švietimo pedagogai	2	183
Profesijos mokytojai	-	-

4 pav. Iš skirtų biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota 63 proc.

Savivaldybėje informacija apie vykdomas PKT programas viešinama Tarybos interneto svetainėje, mėnesio renginių planai siunčiami į ugdymo įstaigas el. paštu, vyksta informacijos sklaida vadovų pasitarimų, dalykų mokytojų metodinių renginių metu.

Taryba atsižvelgia į patogiausią organizuojamų PKT renginių laiką: renginius organizuoja mokinių atostogų metu arba po pamokų (bendrojo ugdymo mokyklų mokytojams), prieš pamokas (neformaliojo švietimo pedagogams). Daugelis PKT renginių vyko nuotoliniu būdu, mokyklų bendruomenėms vykdyti ugdymo įstaigose arba nuotoliniu būdu.

PKT poveikis matuojamas analizuojant renginių dalyvių apklausų anketų duomenis, PKT programų baigiamųjų renginių refleksijų medžiagą. Atskirai PKT programų poveikis analizuojamas mokyklų metodinėse grupėse, metodinėse tarybose.

Prienu r. savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 2021 m. įšivertinimo ir pažangos duomenų, susijusių su PKT ir jo poveikiu, analizė

Mokyklų duomenimis, savivaldybės mokyklų pedagoginiai darbuotojai tobulino skaitmeninio raštingumo kompetenciją (komunikavimo, skaitmeninio turinio kūrimo, skaitmeninio mokymo(si) ir skaitmeninio raštingumo problemų sprendimo). Tobulintos *bendrosios* kompetencijos (socialinė emocinė, lyderystės, organizacijų ir pokyčių valdymo). Nemažai dėmesio skirta *specialiosioms* kompetencijoms (ugdytinio ir jo aplinkos pažinimo (specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių), ugdymo(si) turinio kūrimo, valdymo ir įgyvendinimo, ugdytinio pažangos, pasiekimų vertinimo ir grįžtamojo ryšio užtikrinimo, profesinės veiklos tyrimo, profesinės partnerystės, tinklaveikos, bendravimo ir bendradarbiavimo) tobulinti. Kartu tobulintos ir *dalykinės* (dalyko turinio planavimo ir tobulinimo, mokymo(si) proceso valdymo) kompetencijos.

Ugdymo įstaigų vadovai dar papildomai tobulino vadovavimo žmonėms bei vadovavimo ugdymui ir mokymuisi kompetencijas.

Po kvalifikacijos tobulinimo pedagoginiai darbuotojai taikė naujai atrastus, išmokus metodus, strategijas, teorijas bei metodikas. Patobulinę skaitmeninę kompetenciją, mokyklose mokytojai, švietimo pagalbos specialistai ir vadovai pasirengė mokyti mokinius nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu: pasirinko tinkamas virtualias aplinkas (*Microsoft Teams, Google Classroom, Zoom, EMA, Eduka* ir kt.), kūrė skaitmenines mokymosi priemones, rengė užduotis, mokinių pažangą stebėjo taikydami įvairius pažangos stebėjimo įrankius (*Quizizz, Linoit, Padlet, Mentimeter, Socrative, Kahoot!* ir kt.), išbandė ir naudojo pamokose „Apverstos klasės“ metodą, hibridinio mokymo įrangą, išmaniąsias lentas.

Vienoje iš mokyklų pritaikyti konkretūs mokinių darbo pamokose vertinimo ir įšivertinimo metodai („Mokymosi dienoraštis“, „Mokymosi aplankas“), beveik visi mokiniai (94 proc.) išmoko įšivertinti pažangą. Kitoje mokykloje 85 proc. mokytojų per mokslo metus vedė bent po vieną atvirą

pamoką, kurioje buvo naudojami patirtinio mokymo metodai, mokytojai vedė bent po dvi pamokas netradicinėse erdvėse, trečioje – įgyvendintos 32 integruotos tiriamosios veiklos, į kurių organizavimą įsitraukė 88 proc. mokyklos mokytojų. Kai kurie po mokymų pritaikė „Universalus mokymosi dizaino strategiją“, „Pamokos studijos“ metodą, organizavo projektines dienas, savivaldaus mokymosi savaitę, savarankiško darbo dienas.

Mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir vadovų mokymasis turėjo poveikio mokinių pasiekimams ir pažangai. Anot mokyklų, pamokose pagerėjo į(si)vertinimas: taikomi įvairesni įsivertinimo būdai. Kad pagerėjo mokinių pasiekimai, kai kurios mokyklos įvardijo labai konkrečiai: 10 proc. mokinių pagerėjo pasiekimai, 8 proc. mokinių pasiekė aukštesnį pasiekimų lygį; kai kurių mokyklų mokinių pažangumas – 100 proc., individualią pažangą padarė 76,71 proc. mokinių, tai yra 3,7 proc. daugiau negu pernai. Vienoje iš mokyklų matomas daugumos mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, asmeninės pažangos ir pasiekimų pagerėjimas.

Mokyklos teigė, kad pagerėjo ir pamokos kokybė, kilo mokinių mokymosi motyvacija, ypač tikslingai naudojant informacines technologijas.

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis *siūloma*:

- rengiant švietimo įstaigų vadovų ir mokytojų lyderystės kompetencijų stiprinimo programas, *plėsti* pedagogų kvalifikacijos programų tematiką įtraukiant pokyčių valdymo gebėjimų stiprinimą;
- aktyviau *plėtoti* PKT programų rengimo ir vykdymo galimybes kartu su pedagogų rengimo centrais bei aukštosiomis mokyklomis, kvalifikacijos tobulinimo programas grindžiant mokslinėmis žiniomis ir pasitelkiant aukštųjų mokyklų dėstytojus.
- *skirti* daugiau dėmesio PKT stebėsenai, jos poveikio analizei.